

Nr 217.

Av herr **Vennerström m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående militärväsendets totala avskrivning.

Den antimilitära åskådning, som föregående år drivit fram den socialdemokratiska vänsterns avrustningsaktion i riksdagen, bibehåller år 1920 sin fulla giltighet. Världsutvecklingen under det gångna året har gett ytterligare bärkraft åt densamma. Världskriget har äntligen under år 1919 avvecklats. Ehuru avvecklingen icke är sådan, som de socialistiska fredsvännerna önskat sig densamma, är dock tiden mer än någonsin inne för alla under militarismen lidande folk att med mera målmedveten kraft söka fullständigt rasera militärsystem.

Särskilt efter det tyska militärväldets fall hösten 1918 fordrade breda svenska folklager, att statsmakterna skulle omedelbart ta initiativ till en avskrivning av militärförsvaret. Regeringen avböjde. Den av regeringen tillsatta militära kommissionen, betecknande nog officiellt kallad försvarskommissionen, fick intet direktiv att framlägga en fullständig plan för militärväsendets avskrivning. Efter världskrigets avslutning äro dessa önskingar om total avrustning ännu mera rotfasta hos breda folklager. Icke heller nu har regeringen tagit vederbörlig hänsyn till dem.

Den 12 nov. 1919 tillsatte regeringen en ny kommission. Lika litet som den förra kommissionen erhöll denna fria händer att från en principiell avvärpningsståndpunkt utarbeta och framlägga en fullständig plan till militärväsendets avveckling. Av statsministerns yttrande till statsrådsprotokollet framgår, att dess revisionsarbete icke är förutsättningslöst. Direktivet är så utformat, att utrymme icke gives för utarbetande inom kommissionen av en total avvärpningsplan. Kommissionens arbete är, enligt de av regeringen uppdragna linjerna, inriktat på en viss reducering av militärväsendet, men avvärpningskravet faller utanför ramen. Kommissionen har i uppdrag att åstadkomma förenklingar och besparingar men icke att avveckla. Att denna tolkning av kommissionens direktiv är riktig bekräfs

tas av justitieminister Löfgrens ord i Göteborgstalet: »Vi vinna, att högern, som givetvis är benägen att gå efter de gamla nationella och chauvinistiska linjerna, icke ensidigt får hand om ordnandet av vår försvarsfråga. Man vinner också, att ytterlighetselementen till vänster, som utan hänsyn till förhållandena i världen ropa på omedelbar avrustning, göras maktlösa». Regeringen vill alltså göra anhängarna av total avväpning maktlösa.

Det är vår och mycket talrika medborgares mening, att de, som lämnas i uppdrag att ta fatt frågan om det militära systemets revision, böra lämnas full frihet att från en principiell avväpningsståndpunkt utarbeta en fullständig plan till militärväsendets totala avveckling. Det skulle kunna tänkas, att detta uppdrag kunde lämnas åt den nuvarande kommissionen, som i så fall såväl med hänsyn till sammansättning som direktiv borde undergå en grundlig omvandling. Men det kan ännu hellre tänkas, att utredningen bör anförtros åt en i fråga om såväl sammansättning som direktiv helt ny kommission.

Vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande och framläggande för riksdagen av en fullständig plan för militärväsendets totala avskrivning.

Stockholm den 22 jan. 1920.

Ivar Vennerström.

C. O. Johansson.

H. Hansson
i Rättvik.

Sten Berglund.
